

I have a dream

Column

Peter De Keyzer

I have a dream. Vier historische woorden. Zelfs meer dan een halve eeuw na de toespraak van Martin Luther King weet zowat elke planeetbewoner waar die vier woorden voor staan. Geen stappenplan. Geen taakverdeling. Geen lijstje met prioriteiten. Wel een droom en een aspiratie voor een hele natie. Niet tégen iemand, maar wel met een betere toekomst voor iedereen in het achterhoofd.

Neem de speech van John F. Kennedy in 1962, waarin hij beloofde een man op de maan te zetten voor het einde van het decennium. 'Niet omdat het gemakkelijk is, maar omdat het moeilijk is.' De spacerace die volgde, gaf het startschot voor een ongeziene innovatierace waarvan we nog altijd de vruchten plukken.

Of denk aan de Morning in America van Ronald Reagan, de Europese heropbouw na de Tweede Wereldoorlog, de Expo 58, de aanleg van de grote autosnelwegen, de Europese integratie en Flanders Technology. Stuk voor stuk grote ideeën waarrond de overheid, de bedrijven en de bevolking werden gemobiliseerd. Met een impact op de innovatie, het wetenschapsbeleid, het onderwijs, de tewerkstelling, de infrastructuur en de economische groei. Eerst de droom, dan de mobilisatie en dan pas de concrete uitwerking.

Welke grote plannen, ideeën of ambities hebben we vandaag in dit land voor de toekomst? Ik zie er weinig. Sla de krant open of luister naar het nieuws. Als het gaat over de toekomst, komen positieve verhalen nauwelijks aan bod. Het gaat over vergrijzingsfacturen. Over geopolitieke instabiliteit. Over jobverlies door de digitalisering. Over een onleefbare planeet. Over klimaatvluchtelingen. Zulke doemverhalen over de toekomst krijgt iedereen elke dag te horen. Ze verkopen als zoete broodjes en blijven plakken als een kauwgom aan je schoen.

Dat hebben extremisten en activisten goed begrepen. Mensen die de hoop op een betere toekomst verliezen, worden nostalgisch. Ze grijpen terug naar een mythisch verleden dat nooit heeft bestaan. Met minder migratie, hogere pensioenen en werk voor iedereen. Kortom, een idyllische wereld. Extreemlinks, extreemrechts en radicale activisten zaaien angst, boosheid, woede of onvrede over de ander. Over rijken, steuntrekkers, migranten, asielzoekers of ondernemers.

De traditionele politieke partijen staan erbij en kijken ernaar. Vanwege een volkomen gebrek aan een eigen verhaal. Centruumpartijen verkruimelen en de extremen winnen aan kracht. Dat is exact wat we in het Westen, in Europa en in België meemaken. Politieke centruumpartijen hebben vandaag één gemeenschappelijke eigenschap: besturen kunnen ze goed, dromen zijn ze verleerd. Ze zitten vol mensen die kunnen onderhandelen, besturen, begrotingen lezen, compromissen sluiten of knopen doorhakken. Maar mensen die inspireren, die een grote visie of een ambitieuze droom hebben, moet je daar niet zoeken.

Dat geldt bij uitstek voor de traditionele Belgische partijen. Die vertellen geen enkel inspirerend, positief of wervend verhaal over de toekomst. 'België besturen' is geen droom. 'De begroting laten kloppen' is geen ambitie. Zelfs 'iedereen moet vooruitgaan' is geen aspiratie. Als de democratische centruumpartijen het einde van volgend decennium willen halen, hebben ze één ding dringend nodig: een droom. Een groot project. Iets waar mensen zich kunnen achter scharen. Een gemeenschappelijke ambitie die een bevolking verenigt.

En ja, dat had de klimaatverandering kunnen zijn. Dat was bij uitstek een thema waarrond de hele bevolking kon worden gemobiliseerd. Het onderwijs, innovatieve spelers, techbedrijven, de industrie, de steden. Ze hadden allemaal partners kunnen zijn om die grote uitdaging aan te pakken. Die kans is echter vakkundig de nek omgewrongen door radicalen en sommige politici. Door alleen te kiezen voor een bijna religieus discours over de klimaathel en -verdoemenis is het maatschappelijk draagvlak weg. Dat is bijzonder spijtig.

Hoe moet Vlaanderen eruitzien tegen 2025? Kies een droom of een ambitie. 80 procent tewerkstelling. Als regio in alle grote internationale rankings in de top tien staan. Het Vlaams onderwijs bij de wereldwijde top drie. De helft van alle jongeren een tertiair diploma. Of een snelle invoering van 5G. Alleen met een droom halen we extremisten de wind uit de zeilen. Alleen uit een droom kunnen we als maatschappij meer zelfvertrouwen putten. En alleen aan een droom kunnen we concrete maatschappelijke uitdagingen ophangen. Een droom die alleen wordt gedroomd, blijft een droom. Een droom die samen wordt gedroomd, wordt realiteit.

Peter De Keyzer, managing partner Growth Inc.